Van AZC tot Concertgebouw en van Rio de Janeiro tot verpleeghuis.

Een inhoudelijke reactie op het advies van de Cultuurcommissie.

Geachte gemeenteraad ,

Dit schrijven gaat over mijn ervaringen met Sinfonia Rotterdam, als reactie op het advies van de Adviescommissie Cultuurplan 2025-2028.

Alvorens ik mijn ervaringen beschrijf wil ik een reactie geven op de kwaliteit van het advies, dwz, hoe het onderzoek heeft plaatsgevonden om tot de conclusie te komen om Sinfonia Rotterdam geen subsidie meer toe te kennen.

In een recent interview in de Volkskrant gaf de wethouder aan, cultuur in te willen zetten op andere beleidsterreinen. : '*We zitten met een enorme vergrijzing, waardoor de zorgkosten de pan uitrijzen. We weten uit onderzoek dat mensen gezonder oud worden als ze aan cultuur deelnemen. Dus organiseer filmavonden of dansavonden voor ouderen. Dan kan het zomaar zijn dat je medicijnkosten op termijn dalen.*'

Welnu....beste gemeenteraadsleden en commissieleden: de maatschappelijke impact van Sinfonia is groter dan de Adviescommissie doet geloven. Wij geven al jaren pop up concerten, spelen in verpleeghuizen, spelen voor kinderen en bieden concerten aan tegen een bescheiden bedrag met een gratis drankje na afloop, zodat mensen elkaar rustig kunnen leren kennen in een inspirerende setting. Deze concerten zijn toegankelijk op ieder vlak en voor iedereen; met of zonder beperking, ongeacht leeftijd, sekse, achtergrond, sociale status, etc. Ook op het vlak van inclusie zijn wij dus een belangrijke speler in het veld.

Heeft de wethouder wel eens een dansavond/middag bijgewoond voor ouderen? De participatie van ouderen aan deze avonden is ongeveer 10%. Omdat veel ouderen niet meer kunnen dansen door verscheidene beperkingen, zit 90% aan de kant, toe te kijken. Ik zeg niet dat dit geen belangrijke avonden zijn. Ik zeg wel: vergelijken wij onze concerten met zo'n dansavond is de participatie van ouderen en anderen, vele malen groter. Daarnaast zijn deze concerten prikkelarm. Waardoor ze in feite toegankelijker zijn voor een breder en groter publiek.

In de Adviescommissie zitten welgeteld 2 leden die een link hebben met klassieke

muziek. Maar hun cv laat veel ruimte voor twijfels aan hun expertise en onpartijdigheid. Laat staan dat zij kunnen beoordelen, en dat hébben zij ook niet gedaan, wat voor impact Sinfonia heeft op de stad en op het welzijn van de inwoners. Heeft de wethouder zélf wel enig besef van wat klassieke muziek betekent voor mensen en voor de stad. En dat als Sinfonia geen subsidie meer krijgt, Rotterdam nog slechts over 1 klassiek orkest beschikt?

Wat een trieste ontwikkeling. Wat een culturele armoede. Laten we eens een vergelijking maken met Amsterdam: Amsterdam heeft het Koninklijk Concertgebouw Orkest, het Nederlands Philharmonisch orkest, het Balletorkest, Nederlands Kamerorkest, Amsterdams Sinfonietta, bovendien huisvest Amsterdam ook de Nationale Opera.

Sinfonia Rotterdam bestaat inmiddels 25 jaar en heeft een indrukwekkende staat van dienst opgebouwd. Wanneer u als gemeenteraad besluit dit advies op te volgen, zoals de wethouder adviseert in het raadsvoorstel over het Cultuurplan 2025-2018, gooit u iets weg wat NIET MEER terug te krijgen is. In datzelfde interview met de wethouder waaruit ik eerder citeerde, lees ik dat hij een nieuw systeem wil, waarin kapitaalvernietiging niet meer zal plaatsvinden. Dit juichen wij als orkest natuurlijk toe. Maar, Sinfonia Rotterdam na 25 jaar, ik herhaal, 25 jaar, *géén* subsidie meer toe te kennen is de *ultieme* vorm van kapitaalvernietiging. Maar óók een besluit dat zelfs tegen het coalitieakkoord ingaat, waarin toch duidelijk gesproken wordt over "behoud van cultureel erfgoed". Gaat de wethouder nu tegen zijn eigen coalitieakkoord in?

Als lecturer en hoofdvakdocent heb ik masterscripties moeten beoordelen. Een verslag inclusief bevindingen en adviezen zoals deze van de Adviescommissie Cultuur, zou ik negatief beoordelen om meerdere redenen: de onderbouwing is zwak. De bevindingen van de Adviescommissie kloppen niet met de realiteit. Het staat vol onjuistheden en onwaarheden. Misschien niet opzettelijk, maar het staat nu helaas wel zwart op wit. Dit kan dramatische gevolgen hebben wanneer u besluit met het raadsvoorstel in te stemmen.

Weet u hoeveel orkesten en koren er de afgelopen jaren zijn wegbezuinigd in Nederland? Ik noem een paar voorbeelden: Het Utrechts Symfonie Orkest, het Radio Kamer Orkest, Radio Symphonie Orkest, Amsterdams Philharmonisch Orkest, Noord Hollands Orkest, Orkest Opera Forum en hoeveel orkesten worden samengevoegd uit bezuinigingsoverwegingen?

Hoe is de commissie tot deze bevindingen gekomen? Ik heb ook andere adviezen gelezen van deze Adviescommissie en veelal ontbreekt de onderbouwing, dit is zeer laakbaar temeer daar veel opmerkingen mij doen afvragen of de leden van de adviescommissie zélf wel een concert van een Sinfonia hebben bijgewoond? Ik zou meer data verwachten en inzicht in en programmavoorbeelden. Klopt de structuur met andere, vergelijkbare orkesten? Hebben de leden van de Adviescommissie een goed onderbouwd advies gegeven of hebben zij met natte vingerwerk hun conclusies getrokken en daar een compleet advies mee opgebouwd? Het laatste blijkt helaas waar te zijn en zal ik in de volgende alinea's helder uiteenzetten.

Ik vind het schokkend dat de Adviescommissie dit niet onderbouwde advies aan het college heeft aangeboden, door de wethouder klakkeloos wordt overgenomen en aan u als gemeenteraad als raadsvoorstel wordt voorgelegd met de vraag om in te stemmen met dit negatieve advies, opgesteld door een wel bijzonder lakse commissie, als ik zo vrij mag zijn.

In 2017 werd ik de eerste keer gevraagd om een project met Sinfonia Rotterdam te doen. Ik was op dat moment solobassist in het BBC Scottish Symphony Orchestra en hoofdvakdocent Royal Conservatoire of Scotland. Ook heb ik ervaring als Lecturer Federale University of Rio de Janeiro. Ik had geen idee van het niveau van het orkest en de dirigent. Ik was vanaf het begin zeer verrast door het hoge spelniveau en de excellente kwaliteiten van de dirigent. Daardoor was er sprake van goed samenspel door de leden van het orkest; een juiste afstemming op elkaar, wat een perfecte combinatie vormt. Hierdoor is de artistieke kwaliteit gewaarborgd. Na een tweede programma besloten we dat ik als aanvoerder contrabas zoveel mogelijk projecten zou doen naast mijn BBC baan. Ik acht me in staat, na als (aanvoerder) contrabas bij veel gerenommeerde orkesten hebben gewerkt zoals BBC Scottish symphony Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra London, Stavanger Symphoniorkester, National Orchestra of Wales, Brussels Philharmonic Orchestra, Cologne Philharmonic, Liverpool Philharmonic, London Symphony Orchestra en het Koninklijk Concertgebouw Orkest, om dit te kunnen beoordelen. Ik heb tot nu toe in ongeveer 35 gesubsidieerde orkesten gespeeld.

De programma's van Sinfonia Rotterdam:

Hoe komt de commissie bij de beweringen over de programma's, zoals zij doen in het advies? De Weense Klassiekers als startpunt is op zich een juiste aanname. Maar , volledig ontbrekend in het advies: Sinfonia vormt zodoende een perfecte aanvulling

op het Rotterdams Philharmonisch repertoire , dat de Romantische muziek als uitgangspunt bedient. Evenwel, wil de Commissie een eigenzinnige benadering van het gebodene. Waarmee het een vage en niet eenduidige eis stelt. Wat wordt hier bedoeld met eigenzinnig? Dit is op vele manieren interpreteerbaar. Opnieuw de vraag: wat wil deze Adviescommissie? Omdat dit niet nader geduid wordt, wekt de Commissie de indruk over beperkte visie en weinig kennis van zaken te beschikken. Vooropgesteld: het programma van Sinfonia is zeer gevarieerd. Van pop tot klassiek, van oriëntaals tot moderne muziek. Hierdoor bereiken wij een BREED PUBLIEK. De educatieve- en familieconcerten zijn uitstekend gericht op een jongere doelgroep en we krijgen daar veel positieve reacties op. Hiermee dragen we bij aan de cultuureducatie die de commissie zo belangrijk vindt. De jeugdconcerten waarbij de kinderen tussen en met onze orkestleden spelen, zijn niet alleen interessant, maar voor de kinderen zeer onderhoudend, educatief en een belangrijk deel in hun algehele ontwikkeling. Al doende worden vriendschappen gesloten en keuzes gemaakt voor het verdere leven. Ook op dit vlak voldoet Sinfonia dus aan de gestelde criteria van de Adviescommissie. Pijnlijk duidelijk wordt dat de Adviescommissie niet naar de afgelopen 7 jaar heeft gekeken. We hebben een gevarieerd, publiek waarin alle leeftijdsgroepen vertegenwoordigd worden. Vergrijzing? Integendeel, een steeds jonger publiek bezoekt onze concerten.

Heeft de wethouder wel enig idee wat Sinfonia de afgelopen jaren gedaan heeft voor de inwoners van deze stad??? Hoe kan het dat de Adviescommissie géén idee heeft van de activiteiten van Sinfonia en NERGENS benoemt in het cultuurplan, wat Sinfonia betekent voor Rotterdam?

Voortbordurend op de bewering van de Adviescommissie: **Sinfonia heeft geen eigenzinnige of oorspronkelijke benadering.**

Hier geeft de commissie aan geen idee te hebben wat een orkest is; een orkest is een herscheppend museum. Wat wil de Adviescommissie eigenlijk zien op dit vlak? Dit zijn vragen die u, als raadslid, had moeten stellen aan de Adviescommissie of wethouder. Een deel van de eigenzinnigheid van Sinfonia zit in het repertoire. Sinfonia speelt werken, die andere orkesten niet op het programma zetten. Dat kan Sinfonia doen omdat het een sterke band met zijn publiek heeft. Heeft de Adviescommissie dit onderzocht? Nee, want dan zouden ze het weten. Een nog belangrijker voorbeeld van de eigenzinnigheid van Sinfonia is de persoonlijke benadering. Sinfonia speelt tussen het publiek, praat met het publiek en vraagt het publiek naar hun mening. Hierin toont het zijn persoonlijke touch.

Is Sinfonia niet eigenzinnig genoeg door bijvoorbeeld een Black Sabbath concert te geven, in samenwerking met het Royal Birmingham Ballet? Juist hierin wordt een stuk eigenzinnigheid van Sinfonia perfect weergegeven. Juist in dit soort projecten, waarvan er veel meer zijn, toont Sinfonia zijn veelzijdige karakter, zijn eigenzinnigheid, die niet alleen tot een heel breed publiek leidt, maar wat ook jong publiek aantrekt én waardoor ook jong talent zich kan ontwikkelen.

Is de Adviescommissie hiervan niet op de hoogte?? Heeft de Adviescommissie zijn huiswerk UBERHAUPT wel gedaan? Ik heb grote twijfels aan de bekwaamheid van deze Adviescommissie.

Ik kom bij het volgende punt: **De waarde van Sinfonia voor de stad**. Weer ontbreekt juiste, feitelijke onderbouwing. Opnieuw. Het is schokkend.

Ik heb met Sinfonia Rotterdam gespeeld van AZC tot verpleeghuizen, winkelcentra en op straat, in bibliotheek, van pop up concerten tot in kerken. Ik val in herhaling: heeft de Adviescommissie hier dan helemaal geen onderzoek naar gedaan? Sinfonia Rotterdam speelt overal, door heel Rotterdam, voor een bescheiden bedrag, gratis of met korting, voor **iedereen.**

Ik wil u niet vermoeien. Gemeenteraads- en commissieleden hebben het druk. Toch wil ik u attenderen op het volgende punt in het Advies van de commissie v.w.b. Sinfonia Rotterdam:

Talentontwikkeling. Stagiairs hebben de mogelijkheid gehad om bij Sinfonia Rotterdam met solisten van wereldklasse te spelen. Sinfonia heeft met solisten gewerkt die tot de wereldtop behoren. Die niet met zomaar elk orkest in zee gaan,maar louter kwaliteit uitkiezen. Ik noem hier een aantal: Maxim Vengerov, Michael Pletnev, Simone Lamsma, Isabella van Keulen. De meesten zullen dit misschien wel nooit meer meemaken, als de subsidies op klassieke muziek blijven dalen. Stagiaires worden regelmatig lid van het orkest. De stagiaires in mijn bassectie zitten naast de hoofdvakdocenten en krijgen hierdoor 1e klas begeleiding. Je gaat nu eenmaal niet rechtstreeks van het conservatorium naar het Concertgebouworkest of de Berliner Philharmoniker. Je moet érgens ervaring opdoen. Sinfonia Rotterdam is daarmee een broedplaats voor jong talent.

Op het vlak van **diversiteit en seksegelijkheid** is Sinfonia, net als veel andere orkesten, een voorbeeld voor de rest van de maatschappij. Vrouwen verdienen evenveel als mannen. De concertmeester; de leider van het Sinfonia Rotterdam orkest, is vrouw. De meerderheid van de strijkersaanvoerders zijn vrouwen, de co-

aanvoerders zijn allemaal vrouwen.

Ik kan eindeloos doorgaan over dit advies. Het bevat simpelweg té veel onjuistheden. Maar, ik wil nog even iets kwijt over **diversiteit en inclusie:**

Meerdere keren heeft Sinfonia samengewerkt met gekleurde soloartiesten. Het is voor veel symfonieorkesten lastig om gekleurde mensen te vinden. Ik krijg vaker de vraag waarom er zo weinig gekleurde mensen zijn in het orkest. Het antwoord is eenvoudig: klassieke muziek is nog in ontwikkeling in veel culturen.

Ik heb zelf masterclasses gegeven aan de Universiteit van Birzeit en heb gemerkt dat klassieke orkesten in de oosterse cultuur mondjesmaat beginnen op te komen. Dit is een bijzondere en fantastische ontwikkeling en dat moeten we stimuleren. Dat moeten we zeker niet in de kiem smoren door orkesten in Nederland af te straffen omdat er zo weinig van deze musici in Nederland zijn. Waar moeten gekleurde mensen in de klassieke muziek **dán** ervaring opdoen?? Door een orkest als Sinfonia Rotterdam geen subsidie toe te kennen, zou u kind mét badwater weggooien: de gekleurde musici die afstuderen aan het conservatorium vinden vervolgens geen plek meer om ervaring op te doen en bekwame musici te worden. Dit is een zeer schadelijke ontwikkeling.

Daarnaast kunnen we stellen dat diversiteit bij Sinfonia sowieso in goede handen is: wij spelen regelmatig met gekleurde soloartiesten. Ons orkest kent daarnaast diversiteit qua verscheidenheid in mensen uit allerlei culturen die hun vaste plek hebben in ons orkest.

Ik las dat de Adviescommissie onder leiding van …. 850.000 euro krijgt voor, laten we wel zijn, *onbewezen* diensten. Dat is een wel heel hoge prijs die de gemeente betaalt aan een commissie waarvan de onpartijdigheid en bekwaamheid zijn minst dubieus te noemen zijn? Dit is een vraag die ook U, als gemeenteraadslid, zou moeten stellen.

Hiermee ben ik aan het einde gekomen van mijn betoog. Ik hoop dat ik u met dit schrijven inzichten heb gegeven om tot een weloverwogen besluit te komen.

Ik dank u hartelijk voor het lezen.

Hoogachtend,

John van Lierop

Aanvoerder contrabas Sinfonia Rotterdam